

Kuntaympäristöpalveluiden vastaukset arviointikertomukseen 2022

LuYmjao 09.08.2023 § 29

Valmistelija

rakennus- ja ympäristötarkastaja Jari Vuopio, p. 040 660 5388 ja toimistosihteeri Minna Siltala, p. 040 683 4600

Kunnanhallitus käsitteli kokouksessaan 31.7.2023 vuoden 2022 arviointikertomuksen kysymyksiä. Kunnanhallitus vastasi omalta osaltaan kysymyksiin ja pyytää kuntaympäristö- ja sivistys- ja hyvinvointilautakunnalta sekä ympäristöjaostolta vastauksia tarkastuslautakunnan tekemiin kysymyksiin 30.8.2023 mennessä.

Ympäristötoimi

Ympäristölautakunnan toiminta ja talous toteutui olennaisilta osiltaan suunnitellusti, mutta lupamaksutulot jäivät selvästi tavoitteesta.

Tarkastuslautakunta kysyy, mikä osa tavoitteista jäi toteutumatta, kun tavoitteet toteutuivat raportoidun mukaan kokonaisuutena hyvin?

Vuoden 2022 tilinpäätöstekstiä:

Rakennusvalvonnan maksutuotot kokonaisuudessaan vähenivät selkeästi johtuen pitkälti maailmantaloudellisesta tilanteesta. Lupamäärät ovat viimeisen kahdeksan vuoden seurantajaksolta alhaisimmat.

Rakennuslupien määrä on viimeisen viiden vuoden aikana ollut tasaista, vuonna 2022 kuitenkin reilusti alle keskiarvon. Uusien omakotitalojen rakentamiseksi haettiin neljä (4) rakennuslupaa, mikä oli positiivista.

Toivakan kokoisessa kunnassa tämä maailmantaloudellinen tilanne näkyi selkeästi. Rakentamisen lupien ja ilmoitusten osalta se näkyi suoraan hakemusten määrän romahtamisena. Vaikutukset paikallistasolla näkyivät eniten energian hintojen nousuina sekä kuljetusten osalta kalliina polttoainekustannuksina. Rahoituslaitosten korkojen nousu osaltaan vaikuttanut asuntolainojen kysyntään ja saamiseen. Kaikki nämä riskit ovat mahdollisia ennustaa ja vaikeita korjata lyhyellä aikavälillä.

Ympäristönsuojelun toimintatuotot jäivät arvioidusta reilusti, toteuma 67 % eli noin 6 200 euroa arvioitua vähemmän. Uusia ympäristölupia ei haettu ja valvontasuunnitelman mukaisia katselmuksia toteutetaan 1 – 3 vuoden välein kohteesta ja sen sijainnista riippuen.

Lupamaksutulot eivät toteutuneet talousarvioon 2022 arvioidun mukaisesti. Lupia haettiin selkeästi vähemmän aikaisempiin vuosiin nähden. Lupamäärät niin rakennusvalvonnan kuin ympäristönsuojelun puolella olivat odotettua pienemmät, millä on suora vaikutus tulojen kertymiseen. Yksikin odottamaton iso hanke puolestaan voi kasvattaa lupamaksutuloja arvioitua enemmän.

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristötarkastaja Jari Vuopio

Päätösehdotus

Lupa- ja ympäristöjaosto päättää esittää esittelytekstissä olevan vastauksen kuntaympäristölautakunnalle ja edelleen kunnanhallitukselle.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Valmistelija

Kuntaympäristöjohtaja Jari Lämsä, p. 040 630 4035

Lupa- ja ympäristöjaosto käsitteli osaltaan arviointikertomuksessa 2022 esitettyjä kysymyksiä. Kuntaympäristölautakunta käsittelee sille esitetyt kysymykset.

Arviointikertomuksesta 2022:

Tekninen toimi

Teknisen toimen toiminta ja talous toteutui pääosin suunnitellusti investointeja lukuun ottamatta, vaikka tekninen johtaja vaihtui vuoden aikana ja tehtäviä hoidettiin sijaisjärjestelyin.

Vesihuoltolaitoksen tulos jäi vuonna 2020 aloitetuista talouden ja vuoteen 2025 jatkuvista tasapainottamistoimenpiteistä huolimatta 142 749 € alijäämäiseksi. Vesihuoltolaitoksen taseessa on kertynyttä alijäämää yhteensä 735 175 €.

Kuntasähkön hinnan nousu lisäsi teknisen toimen kustannuksia huomattavasti. Sähkön hinnan rajua nousua ei ole aiemmin tunnistettu riskiksi, johon olisi varauduttu tai suojauduttu. Korjaavana toimenpiteenä sähkön hankinta on jo kilpailutettu vuoden 2023 alussa, mutta uusi futuureihin perustuva ratkaisu astuu voimaan vuoden 2023 lopussa. Väliaikaisratkaisuna kunta on siirtymässä kalliista kuntasähköstä tuntihinnoiteltuun pörssisähköön.

Tarkastuslautakunta ehdottaa vesihuoltolaitoksen talouden tasapainottamissuunnitelman päivittämistä.

Vastaus:

Kuntaympäristölautakunta tarkistaa vesihuoltolaitoksen talouden tasapainottamisohjelmaa ensi vuoden 2024 talousarviokäsittelyn yhteydessä

Investoinnit

Investointeja oli suunniteltu yhteensä 954 000 € ja niistä toteutui 589 000 € (62 %). Tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa on raportoitu vain investointien euromääräinen toteutuminen. Talousarviossa ei ole perusteltu investointeja, asetettu niille toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita eikä arvioitu niiden vaikutuksia esim. kuntastrategian toteuttamiseksi.

Tarkastuslautakunta kysyy, mihin toimenpiteeseen aiotaan ryhtyä investointien perustelemisen, suunnittelun, toteutuksen ja tavoitteiden saavuttamisen tehostamiseksi.

Vastaus:

Uuden teknisen johtajan aloitettua työt kesken talousarviovuoden 2022, investointiohjelmasta pystyttiin toteuttamaan vain osa investointien vaatimien valmisteluajkojen, hankintojen kilpailutusten sekä muun hankkeiden valmistelun keskeneräisyydestä johtuen.

Kuntaympäristölautakunta kiinnittää enemmän huomiota investointien perustelemiseen osana tulevaa talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaa. Tämä nousee nyt entistäkin korostetummin esille kunnan taloustilanne huomioiden, koska investointien aiheuttamia poistoja tulisi lisätä vain perustelluista syistä.

Osa lähivuosien mittavista investoinneista ei ole toistaiseksi alkanut tuottaa niistä odotettuja hyötyjä ja tonttikauppoja. Näitä osittain loppuun asti hoitamattomia ja siten alisuoriutuneita investointeja ovat mm. Nisulan alueen tontit Päijänteen rantamaisemissa, Viisarimäen yritysalue, Kankaisten kyläkoulun hyödyntäminen ja Kankaisten kyläkoulun viereiset tontit.

Tarkastuslautakunta kysyy, mihin toimenpiteeseen aiotaan ryhtyä aiempien investointien saamatta jääneiden hyötyjen saavuttamiseksi.

Vastaus:

Kuntaympäristölautakunta katsoo, että Toivakan kunnan yleistä markkinointia ja tonttimarkkinointia tulee jatkaa edelleen ja tulee uskoa siihen, että Toivakan kunta on vetovoimainen niin yrityksille kuin uusille asukkaillekin. Markkinointimäärärahat sijoittuvat kunnan hallintopalveluihin, eikä lautakunta siltä osin ole päätösvaltainen, mutta näkee panostukset monipuoliseen markkinointiin edelleen tärkeänä eri alustoilla.

Nisulan tontteihin liittyvää venevalkama-aluetta ja kulkuväyliä koskeva alueen yleisilmeen kohottaminen on tarkoitus toteuttaa investointiohjelman mukaisesti. Tonttiesitteet on myös päivitetty jo kuluvana vuonna ja niissä on tuotu esille esimerkiksi yritysalueelle sijoittumisen joustavia hankkeen koon mukaan sovitettavia mahdollisuuksia nopeita valokuituyhteyksiä unohtamatta.

Esittelijä

Kuntaympäristöjohtaja Jari Lämsä

Päätösehdotus

Kuntaympäristölautakunta päättää esittää edellä esittelytekstissä olevat vastaukset arviointikertomuksen 2022 kysymyksistä kunnanhallitukselle.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.